

SLOVENEK

«SLOVENEK» vođa
se pošilja na vsi strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej K 100—
za pol leta " " " 50—
za četrt leta " " " 30—
za en mesec " " " 15—
za izmenstvo celoletno K 240—
Sobotna izdaja: za
celo leto " " " K 30—
za izmenstvo " " " K 35—

Inserati:
Enostopna pettivrsta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . po K 454
uradni razglasi, poslana
itd. po K 6—
pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/3 mm K 10,
lahja vsak dan (svetovni po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 3. uri zjutraj).

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Kopirski ne vrtače; nefrankirana pisma se ne
sprejmejo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 322.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 650 na naročino in št. 349 na oglasne,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Iz kovačnice zaviljanj.

Zalostno dejstvo je, da se v državi ne more ustaliti nobena vlada. Država pada iz krize v krizo, ki ji na njenem zunanem prestižu in notranji konsolidaciji neizmerno škodujejo. Dosedanja koncentracija je po komaj dvomesečnem življenju razbita. Vesničev kabinet je podal demisijsko, regent je ostavko sprejel. Zgodilo se je tako, kakor smo že napovedali. Demokratje so hoteli imeti krizo, zato so jo tudi umetno izzvali in razbili koncentracijsko ministrstvo. Sedanja vlada jim ni bila več po volji, ker v njej niso mogli brezpogojno in v celem obsegu uveljavljati svoje samostrankarske politike. Mi poznamo mlade voditelje liberalne stranke, njih brezmejno strastnost in zagrizenost, njih osebno domišljavost in politično nezrelost, zato smo bili že od začetka v velikih skrbih, da bodo vsako delo s svojimi nepremišljenimi zahtevami in svojevoljnimi odločitvami ali onemogočili. Vsaka koalicija zahteva veliko discipliniranost, obzirnost za druge stranke, predvsem pa lojalnost in spoštovanje do nasprotne koalirane stranke. Vsega tega bi pa pri naših demokratskih zastojih pričakovali. Ves potek dogodkov od prevrata sem je en sam dokaz, da je vse njihovo politično delo merilo za tem, da izrinejo vse druge stranke od vlade in sami upostavijo v državi absolutizem svoje stranke. Ko bi živeli v rednih razmerah, bi država prenesla take poizkuse in mi bi mogli mirno dopustiti, da jih čas sam prepriča o njihovi nespособnosti. Država je pa sedaj v takem položaju, da je posebno radi zunanje političnih razmer koncentracijska sil bila potrebna in nujna. Vse obsodbe vredna je zato, licitacijska politika liberalcev, ki vidijo le svojo stranko in hočejo na račun koncentracije grešiti nad častjo in dejansko močjo drugih strank.

V tem je bilo bistvo demokratske politike in v tem je bil tudi zadnji razlog, da so sklenili ob ugodni priliki pahniti vlado v krizo. Dokaz zato je vse pisanje liberalnih listov. V ponedeljek že je vedel «Slov. Narod» poročati, da je vlada neposredno pred krizo, torej poprej preden je bilo glasovanje v zbornici. V demokratskem klubu je bila torej kriza že sklenjena stvar. Iz pisanja demokratskih listin pred in po krizi razberemo lahko, da so bile zanje merodajne edinole pretirane strankarske zahteve. Druge stranke so hoteli potisniti pod svoj strankarski jarem. Ker pa pri drugih strankah niso našli dovolj razumevanja za tako pojmovanje koncentracijske politike, so kalkulirali, da bi pri morebitni novi sestavi vlade vendar

izsilili v polni meri vse, kar prija njihovim strankarskim instinktom.

Ko so svoj naklep dovršili, sedaj so pa vsi elementi na delu, da zabrišejo sled za storilcem. Njihovi listi vpijejo in kažejo za Protičem in Korošcem, za radikalcij in »klerikalci«. Sedaj se zopet sklicujejo na zunanje politični položaj, na zasedeno ozemlje in bližajoči se plebiscit. Treznemu človeku bo težko dopovedati, kako je dr. Korošec razbijal koncentracijo. Mar tako, ker noče biti hlapec demokratov? Ali zato, ker se noče dati na vrvi voditi od demokratov po njihovih političnih ekstraturah? Zato si je pa tudi zaslužil nesramno kleveto liberalcev, češ, »če je bil kdaj Korošec med narodnimi borci, je bil le zato, ker je to kazalo in neslo klerikalizmu.« Ljudi take baže, ki si drznejo brez pomisleka in brez pridržka zapisati take neslanosti, ne more nihče smatrati za resne. Mečejo le luč v kovačnico, kjer liberalci res s pravo virtuoznostjo potvarjajo in pretvarjajo dejstva, da zakrijejo svoje herostratsko dejanje.

Liberalci pa sami sebe po zobeh tolčejo v isti sapi, ko zatrjujejo, da sta se dr. Korošec in Protič trudila, da vržeta ob priliki ponedeljkevega glasovanja demokrate iz kabineta. Mar demokratje niso vedeli, da je Vesnič pred glasovanjem stal vprašanje zaupanja? So-li mar radikalcij in »klerikalci« glasovali proti vladnemu predlogu? Kako se morejo izgovarjati, ko jim je vendar Vesnič povedal, kaj bo storil, če glasujejo proti njemu? Če jim je res tolika skrb za državo, za naš zunanje politični položaj, za Trst in Koroško, kako to, da niso ob jasnih besedah Vesničevih vzbudili v sebi toliko moralne moči, da bi obrnili svoje oči od korone liberalnega učiteljstva, zbranega na galerijah in svoje demagoške motive žrtvovali vsjnim ozirom države in koncentracijske vladi? Oni so hoteli imeti krizo, zato so tako glasovali kakor so glasovali. Pa pravijo, da omenjeni paragraf ni bil pomenil kabinetno vprašanje. »Slov. Narod« pravi izrecno: »Ministrski svet ni nikdar niti sklepal niti sklenil, da mora biti ta člen sprejet tako, kot ga je predlagala vlada.« Koliko so vredni taki in enaki izgovori, naj pove odkritosrčneje in najvneje glasilo liberalnih mladincov, ki piše: »Včerajšnjega glasovanja o pasivni volivni pravici učiteljev se minister Pribičević ni udeležil, in sicer zaradi tega, ker je večina ministrskega sveta sklenila, da odklanja predlog.« Domovina« pravilno pripominja, da minister pred svojo demisijsko ne more glasovati proti sklepu ministrskega sveta. Ravno tako samoobsebi umljivo je pa tudi dejstvo, da vladna stranka ne more gla-

sovati proti sklepu ministrskega sveta. In če glasuje, glasuje proti vladi in s tem vrže vlado. Taki so parlamentarni običaji. Vesnič je kot pošten človek upošteval izvršeno dejstvo in je šel. Tisti, ki so ga vrgli, so bili pa liberalci. To je povest o zunanje-političnem položaju, o Goriški in Koroški in o ozirih, ki so jih imeli liberalci pri ponedeljškem glasovanju pred očmi. Dejstev ni mogoče, tudi ne v liberalni kovačnici, pretvoriti.

Za vseučilišni arhiv v Ljubljani.

Poslanec Sušnik je stavil na ministrskega predsednika naslednjo interpelacijo:

Naša likvidacijska komisija na Dunaju bi imela likvidirati tudi arhivalne dokumente, ki se tičejo naše države in se še nahajajo po raznih nemško-avstrijskih arhivih.

Kot delegati naše države so bili v ta namen poslani na Dunaj trije univerzitetni profesorji (dr. Jovan Radonič, dr. Aleksa Ivčič in dr. Ivan Bojničič - Knjinski). Kakor so poročale novice, so dosegli ti delegati z Nemško Avstrijo popoln sporazum. Nemško-avstrijska vlada je baje pripravljena še pred ratifikacijo St. Germanske mirovne pogodbe izročiti naši državi vse arhivalije, ki izvirajo iz poslovanja oblasti, juridičnih oseb in posameznikov in se še morejo najti v avstrijskih državnih arhivih. Z druge strani pa sem informiran, da temu ni tako, da delegati naše države pravzaprav niso dosegli ničesar.

Slovenci smo pri tem vprašanju najbolj prizadeti, ker so v dobri Jožefinskega centralizma iz uradov in samostanov našega ozemlja odnesli uprav najstarejše in dragocenejše arhivalije v dunajske in grške arhive. Vsed tega nam v javnih in privatnih arhivih manjka mnogo dragocene materiala, ki bi bil neobhodno potreben za izčrpen zgodovinski študij.

Ljubljansko vseučilišče potrebuje nujno velikega centralnega arhiva, ako hoče na podlagi prvotnih virov proučavati pravne, socialne in politične institucije ter splošen zgodovinski razvoj slovenskih pokrajin. Zato moramo Slovenci zahtevati, da pride ugrabljeno arhivno gradivo nazaj tja, kamor po svojem nastoju organično spada, t. j. v Ljubljano in nikamor drugam. Neobhodno potrebno je raditega, da se k likvidaciji arhivalnih dokumentov na Dunaju pritegne tudi vsaj en Slovenec-strokovnjak, ki se bo brigal za to, da se pri likvidaciji ne prezro važni Slovenijo zadevajoči zgodovinski viri, ter da se isti izroče ljubljanskemu arhivu.

Za' o vprašam gospoda ministra predsednika:

1. Kaj mu je znanega o likvidaciji arhivalnih dokumentov na Dunaju?

2. Kaj hoče ukreniti gospod predsednik, da dobi naša država od Nemško-avstrijske vlade nazaj vse arhivalije, ki se nanašajo na našo državo?

3. Ali je gospod minister predsednik voljan k omenjeni likvidacijski komisiji pritegniti tudi enega strokovno izobraženega Slovenca in odrediti vse potrebno, da arhivni dokumenti, ki se tičejo Slovenije, pridejo v Ljubljano?

Komunisti v Kočevju.

»Bivši« komunisti potvarjajo še vedno resnico o kočevskih dogodkih, sleparijo s tem širšo javnost in izrabljajo ta poročila za osebno gonjo in izigravanje proti okr. komisarju, katerega nepristransko in vse-skozi postavno postopanje jim ne ugaja deloma iz strankarskih, deloma iz osebnih razlogov, dasi so še pred kratkim priznavali voditelji sami, da ravna strogo pravično. Toda o tem naj sodijo poklicani faktorji.

»Bivši« komunisti tajijo dogodke, o katerih istinitosti se vsakdo lahko prepriča na licu mesta pri ljudeh vseh strank in obeh narodnosti. Prepričal se je o njih osebno in uradno z neizpodbittim učinkom vladni zastopnik; teh dogodkov in dejstev ne spravi iz sveta nobeno še tako kričeče vpitje, drzno zavijanje in nobeno tajejanje.

Ali morejo »bivši« komunisti n. pr. utajiti nameravani pohod četasko oboroženih topov proti mestu iz kočevske okolice? Morete utajiti vse to? Le vest o 27. aprila došlem vojaštvu jih je ustavila na poti.

Ali morejo »bivši« komunisti utajiti nasilno rekviriranje konj zasebniku? Utajiti patroliranje, organizirano vohunstvo? Ali morejo utajiti, da so se na javnem shodu ironizirale v veliko veselje navzočih Kočevjarjev državne postave in vladne naredbe?

Gg. Tišler, Uršič, Rebitch, Erker itd. menda vendar ne bodo tajili, da so komunisti, saj so se še aprila — maja kot take javno izdajali in priznavali? Ali pa ima morebiti prav »Naprej«, ki trdi v daljšem članku opetovano, da se komunisti prodajajo? Ali je to vse samo šala, šala tudi, da so imeli »bivši« komunisti že določene glavarja, sodnika, gimn. ravnatelja itd.?

Kakšna doslednost je to, da je g. Kristan na shodu neusmiljeno bičal komuniste, drugi dan pa v svojem glasilu zago-

LISTEK.

Odkritje stalnega tabora cele rimske legije pri Ločici blizu Celja.

(Spisal prof. dr. Fran Lorgler.)

V počitnicah leta 1916. sem dobil od arheološkega inštituta na Dunaju naročilo in sredstva za preiskavanje zemljišča pri Ločici blizu Sv. Petra v Savinjski dolini. Tam so se bile našle posebno konec preteklega stoletja opeke s pečati druge italjske legije (legio II Italica). Opeke z ravno istimi pečati so se nahajale tudi v Trojanah blizu Kamnika na rimski cesti, ki je peljala čez Celje mimo Ločice skozi Trojanje in Ljubljano.

Že leta 1877 je izrazil Alfons Müller (Emona str. 254) mnenje, da je stal pri Ločici celolegijski tabor, vendar njegova domzdeva je bila samo ugibanje, ker ni bila utemeljena z drugimi dokazi kot z najdbo omenjenih opek. Proti temu ninenju so pa tudi govorili važni razlogi.¹

Pred vsem manjka o legijskem taboru pri Celju vsako pismeno izročilo. Rimska legija pa je štela okrog 10.000 vojakov in

in trdnjava, ki je hranila toliko ljudstva, je bila tako očitna, da je navadno tudi omenjena pri starih pisateljih.

Stalni tabor cele legije je tudi navadno zapustil na prostem polju še do danes tako razločljive sledove, da se že s površja zemlje, na kateri je stal, neposredno lahko sklepa na očit njegovega obsega in na njegov značaj. Zavzemal je namreč 30 do 40 in več johov zemlje in je bil obzidan z 2 do 3 m širokim in okoli 2000 m dolgim obzidjem, ki je bilo utrjeno z 20 do 30 močnimi stolpi. Zidovje takšnega obsega in te debelosti se tudi tekom dveh tisoč let ne spravi lahko tako s površja, da bi se danes ne videla vsled njegovih ostankov vsaj kakšna neravnost zemlje. Tako je n. pr. pri Ljubljani obzidje starega mesta Emona na prostem polju še danes precej visoko ohranjeno, akoravno bi se bilo to kamenje lahko porabilo pri zidanju današnjega mesta. Obzidje tabora pri Ločici, ki je stalo na deželi, pa ni zapustilo nobenega sledu. Tam je površje zemlje nad ostanke obzidja popolnoma ravno in kmetje orjejo nad njimi brez vsake težkoče svoja polja.

To je tembolj nenavadno, ker se vidi pri Ločici od nekaterih stavb, ki so stale znotraj obzidja, še lahko opazljivi sledovi. Zemlja je znotraj obzidja na več krajih očitno neravna in kakor med ostanke razvalin z grmovjem obraščena. Med njimi se opazujejo tudi kupi zidnega kamenja, opeke in kosci morta. Tudi ima notra-

nji del tabora danes ime Grobec, to je »polje razvalin«. Nad obzidjem pa manjka jo popolnoma vsa ta znamenja.

Preiskovavcu dela to nasprotje posebne ovire, ker pred odkritjem obzidja ni lahko misliti na možnost, da bi se bilo ohranilo od slabših stavb znotraj obzidja več kot od neprimerno močnejšega obzidja in se zatorej lažje sklepa, da naselbina pri Ločici sploh ni bila obzidana, če se spozna, da so omenjena znamenja le sledovi poslopij. Navadno se opazuje na zemljišču taborov ravno nasprotna prikazen, da je obzidje boljše ohranjeno kot notranje taborske stavbe. Naš tabor je torej v tem oziru posebna izjema.

Kakšne težkoče nastajajo vsled tega odkritju njegovega obzidja, se vidi najboljše iz izkopske preiskave, ki jo izvršil l. 1899 na tem zemljišču konservator Emanuel Riedl, načelnik muzejskega društva in kustos muzeja v Celju, v namenu, da bi dokazal, »kakšnega značaja je bila sploh naselbina pri Ločici (gl. Mittel. d. Zentralkommission 1899, str. 214). Pridobil si je res prepričanje, da je bila tam rimska trdnjava, na legijski tabor seveda ni mislil, pa njegov dokaz je tako napačen, da iz njega sledi ravno nasprotek tega, kar poreče. On je namreč tam našel na severnem robu opazljivih ostankov stare naselbine precej širok zid in je mislil, da pomeni obzidje, ki označuje naselbino kot trdnjavo. V resnici pa je bil ta zid le del velike stavbe znotraj pravega obzidja, ki

je peljalo kakšnih 20 m severno mimo Riedljevega »obzidja«.

Riedl torej kot vaje strokovnjak izkopin ni mislil na možnost, da bi bilo onkraj njegovega »obzidja« še drugo obzidje, in mu ni bilo mogoče razločiti iz površja zemlje sled velikanske utrdbe, ki je ležala v neposredni bližini njegovega izkopinišča, akoravno so mu pomagali pri njegovem delu kmetje iz Ločice, ki so poznali od obdelovanja polj vse sploh opazljive sledove v njih ležečega zidbiva.

Ko sem po dolgem sistematičnem iskanju zaslučil prvič resno obzidje, je oral poleg Riedljevega »obzidja« ravno kmet svojo njivo. Rekel sem mu, da orje po 2 m širokem zidovju. On pa je odgovoril, da tukaj še nikdar ni občutil nobenega zidnega kamna.

Iz vsega tega se sprevidi, da so sledovi obzidja naše trdnjave za oko strokovnjaka pri opazovanju površja zemlje in za obdelovalca polj popolnoma izbrisani. Pa celo tudi pri izkopini sami se tukaj obzidje le prav težko najde, čeprav se odgrne in na svetlo spravi. Od obzidja se je namreč ohranilo samo 2—3 m širok temelj, ki sega 1.40 m v naravna tla in obstaja iz samega rimskega betona, ki se je delal iz apna in prodnega peska in kamenja, in ki je navadno tako trd, da se pod krampom večasi prej kamenje kot apno razdrobi. Naravna tla pri Ločici pa so tudi sam savinski proden pesek in kamen, ki se nahaja kakor temelji obzidja

¹ Dr. Georg Schön, ki je sam poznal zemljišče pri Ločici, je pozneje (1894) preudaril to naselbino kot majhno trdnjavo (Gl. Programm d. Gymnasiums Cillij).

varjal prav tiste ljudi kot svoje najbolje sodruge? Ali hočete utajiti tudi to, kar se je javno govorilo in pisalo v »Napreju«?

Potrebno se nam je zdelo, ta dejstva vnovič p. i. biti kot neizbrisna iz zgodovine komunističnega pokreta ter jih priklicati v spomin slovenski javnosti, da bo le-ta točno in brezobzirno informirana od verodostojnih prič, ki so vse te dogodke doživeli, ne pa od »Napreja« in njegovih laži in zavijanj, ki hočejo potvoriti resnico. Na polje osebne polemike pa ne bomo sledili »Napreju«, niti izigrali uradnika proti uradniku. Tudi ni ost naših pojasnil obrnjena proti »ubožim« delavcem, kakor to trdi »Napreja«. Ne, mi spoštujemo delavski stan, dobro poznavajoč moč in vpliv ter težnje, ne spoštujemo pa tistih špekulantov, ki na račun zapeljanih in kruto nahujskanih delavcev hočejo lagodno živeti in se na njih ramah povzpeti do vodilnih mest v kvar delavcem samim in celemu narodu. Teh ne spoštujemo zato, ker tako nesramno lažejo in tajajo svoja dela in namene, ki se niso uresničili valed naše čujčnosti in vladine energije. Zaradi tega, ker smo prekrizali vaše račune in razglašili vašo »poštenost«, nas vi, »bivši« komunisti sovražite in hočete na nas nahujskati delavstvo, češ, da smo njega sovražniki, kar ste pa v resnici le vi »bivši« komunisti. Mi nismo za namišljeni »beli teror«, katerega ni, z vso odločnostjo pa smo tudi zoper »rdeči teror«, ki so ga hoteli in že dejansko izvajali naši »bivši« in resnični komunisti, ki imajo besedo »svoboda« v ustih in na programu, da sleparijo ljudi.

Poljska.

Boji z boljševiki.

LDU Varšava, 20. julija. (Brezlično) Frontno poročilo z dne 19. t. m.: Severno Grodna prodirajo boljševiki z močnimi četami proti mestu. Po zavzetju Lide trajajo boji pri Zibevčih dalje. Sovražni napadi, ki smo jih že delj časa pričakovali ob Styru, so se začeli dne 18. t. m. zjutraj z napadi na Čartorijsk, Rafalovsk, Kolki in Novosjelsk; vse napade smo odbili. Tekom bojev včerajšnjega dne se je sovražniku posrečilo vdreti v Husjatín; trikratni protinapad naših čet ga je prisilil, da se je umaknil proti vzhodu.

Nemčija v poljsko-ruski vojski nevtralna.

LDU Berlin, 20. julija. (DKU — Wolff) Naredba deželnega predsednika določa, da je Nemčija nevtralna v vojnem zapletljaju med poljsko republiko in rusko sovjetsko republiko in naglašja, da je vsak Nenez v državi in v inozemstvu dolžan, vzdrževati se vsakega dejanja, ki bi nasprotovalo nemški nevtralnosti.

10 urni delavnik.

LDU Varšava, 20. julija. (Brezlično) Delavci v vojaških delavnicah na Poznanskem so sklenili, delati na dan deset ur. Opustili so tudi vse dopuste.

Rusija.

Bela Kuna v Moskvi.

LDU Dunaj, 21. julija. (DKU) Listi pomenjajo po moskovski »Pravdi«, da so na čast tjakaj dospelemu Beli Kuni priredili veliko slavnost, tekom katere je Ljennin poveljeval Kuna in naglašal njegove zasluge za svetovno revolucijo S privolje-

pol metra pod površjem zemlje. Gornji del obzidnega temelja pa je 30—50 cm globoko popolnoma sprhnel in je ostal od njega sam pesek in kamen, ki se ne razločuje od naravnih tleh, v katerih leži. Če se pa pride pri izkopini na kakšen pesek, je to znamenje, da na dotičnem mestu nič najti ni in bila bi napaka, pod naravnim peskom iskati zidovje. Vendar pa se nahaja ohranjen trd beton temelja šele 30—50 cm pod peskom, torej navadno 1 meter pod zemljo. Tem nasprotno pa se najdejo ostanki stavb znotraj obzidja že 30—50 cm pod površjem zemlje in niso nikakor sprhneli. Tako nasprotujejo najdbi obzidja pri Ločici že zaradi teh razmer skoraj nepremagljive ovire.

Razen tega se je pa tudi vršilo moje delo ravno v najhujših razmerah vojske, ki so mu povzročile še večje tehnične težkoče. Moja preiskavanja so se začela 13. julija 1916. Kopalno se je do srede septembra 1918 v vseh počitnicah in druge proste dni, skupaj približno 300 dni. Za počitnice 1916 se mi je posrečilo dobiti 5 vojaških rekonvalescentov, ki so mi ostali celo leto. Odtlej pa pravih delavcev sploh ni bilo več dobiti. V sled tega sem bil primoran kopati dve leti več čimoma z 10—15 letnimi fanti iz bližine. Navadno jih je bilo samo 2 do 5 in tudi te sem moral skoraj vsak dan na novo pridobiti, ker so jih doma nujno rabili. Odkritje obzidja se pa je začelo šele v poletju 1917. Tako se je vršila najdba in izkopina te trdnjave, ki je obsegala 43 jehov zemlje, večimoma s šolskimi otroci. (Dalje.)

njem sovjetov so Beli Kunu poverili važno mesto v Moskvi.

Angleška nota Rusiji.

LDU Pariz, 21. julija. (DKU — Havas) Poročevalec lista »Petit Parisien« doznava iz Londona, da bo nota angleške vlade sovjetski vladi pisana v precej ostrim in energičnem tonu. Angleška vlada bo zahtevala, da sovjetska vlada jasno izrazi svoje namere, kako da misli vzpostaviti mir. Ako ruska vlada na noto ne odgovori, bodo zavezniški prišli na pomoč Poljski. Od Poljske bo zahtevala Angleška, da prosil za mir.

Italija.

Splošna stavka v Rimu.

LDU Trst, 21. julija. Listi poročajo iz Rima o včerajšnjih spopadih med nameščenci cestne železnice in občinstvom. Dopoldne se je po večnevni splošni stavki zopet vzpostavil promet na progah cestne železnice. Sprevodniki so na vozovih razveslili rdeče zastavice. Občinstvo je smatralo to kot žalitev in je jelo napadati sprevodnike. Vdril so v vozove in preteptali nameščence. Mnogo uslužbencev je bilo pri tem ranjenih, tako da so jih morali prenesti v bolnice, vsled česar so električni vozovi ostali na sredi ceste. Kasneje so nacionalisti priredili demonstracije po mestu in so hoteli demonstrirati pred tiskarno socialističnega lista »Avanti«, kar pa je redarstvo preprečilo. Pozneje pa je kakih sto demonstrantov vseeno vdrlo v poslopje in pokvarilo skoraj vse tiskarske stroje Škoda je znatna. — Zvečer se je stal svet strokovnih zvez in je proglasil splošno stavko, ki naj se prične opolnoči. — Tekom dneva je bilo pri raznih spopadih ranjenih približno 30 oseb.

Avstrijska republika.

Seja odseka za zunanje zadeve.

LDU Dunaj, 21. julija. (DKU) Danes ob 10. uri dopoldne se je pod predsedstvom predsednika Hauserja sestala seja za zunanje zadeve k seji. Seji sta prisostovala kot zastopnika državnega urada za vojsko tudi državni tajnik za vojsko dr. Deutsch in polkovnik Koerner. Državni tajnik dr. Renner je v dolgem referatu ponažoril odnose avstrijske republike do raznih drugih držav. Posebno intenzivno so se pečali z vprašanjem Radgone in Špilj. Razgovorov so se udeležili tudi predsednik dr. Dinghofer, državni tajnik dr. Deutsch in poslanec Gürtner. Poročilo državnega tajnika dr. Rennerja se je vzelo na znanje.

Mažarska.

Izjava nove vlade.

LDU Budimpešta, 21. julija. (DKU — OKU) Včeraj se je predstavil stranki vlade novi kabinet. Ministrski predsednik grof Teleky je v kratkih besedah obrazložil program svoje vlade. Med drugim je izjavil tudi naslednje: Prva naloga vlade bo, da omogoči v državi red. Druga glavna točka našega programa obstaja v sanaciji našega finančnega položaja. Tretje vprašanje zadeva rešitev poljske reforme, četrto vprašanje pa se tiče ureditve vprašanja javnih nameščencev, zdravnikov in državnih pravdnikov. Udeležili bomo socialni program, ki bo služil zahtevam in smerem krščansko-nacionalne stranke. Nameravamo voditi energično zunanjo politiko, pod katero razumem jaz v prvi vrsti rešitev bojkotnega vprašanja in vseh onih vprašanj, ki so s tem v zvezi, namreč zadevo Bele Kuna. Glede Avstrije naj prištem, da se mi ne zdi potrebno postaviti se na stališče, na podlagi katerega avstrijska vlada noče imeti odgovornosti v zadevi bojkota, kakor tudi glede izpustitve Bele Kuna na svobodo. (Zivahno pritrdjevanje.) Vprašanje bojkota in izpustitev Bele Kuna sta med seboj v tesni zvezi in kot minister za zunanje zadeve sem imel že približno pokazati inozemstvu to zvezo. Ta pojav je pa tudi v zvezi z ruskim prodiranjem. Vršni se boj med dvema smerema v vsej Evropi, med internacionalizmom in nacionalizmom. Ta boj moramo izvojevati, ker to je naša dolžnost napram samim sebi, kakor tudi napram vsej Evropi. Torej zahtevamo, da bi nas, ki igramo to veliko vlogo, v tej zadevi vsestransko podpirali ter nas preskrbeli z vsemi sredstvi, ki so potrebna, da zmagamo v tem boju.

Francija.

Iz zbornice.

LDU Pariz, 20. julija. (DKU) V današnji popoldanski seji zbornice je ministrski predsednik Millerand poročal o načinu, kako je francoska vlada v Spaji branila francoske delavce. Izjavil je, da se je vlada podrobno bavila s posledicami sedanjega položaja, ki je nastal na Poljskem vsled uspehov sovjetske Rusije. Francoska vlada zasleduje s simpatijami poga-

janja, ki jih je napovedal Lloyd George in ki naj dovedejo do sklepa premirja; tem pogajanjem želi mnogo uspeha. Toda danes dopoldne je francoski poslanik v Londonu sporočil, da je sovjetska vlada po svoji stari navadi odgovorila impertinentno na Lloyd Georgeovo noto. Angleški ministrski predsednik je namreč sovjetski Rusiji naznanil, da bodo Velika Britanija in njeni zaveznički, ako Rusija ne sprejme premirja, branili Poljsko z vsemi močmi in v vsaki obliki. (Burno ploskanje, ugovarjanje na skrajni levici.) — Ministrski predsednik je nato govoril o pogajanjih z Nemčijo v Spaji.

Turčija.

Ratifikacija mirovne pogodbe.

LDU Carigrad, 19. julija. (DKU — Havas) Sultan se jutri odloči glede ratifikacije mirovne pogodbe. Veliki vezir je za to, da se pogodba ratificira. Splošno sodijo, da turški delegati za ratifikacijo mirovne pogodbe odpotujejo dne 21. t. m.

Zarotniki aretirani.

LDU Amsterdam, 20. julija. (DKU) »Timesov« poročevalec javlja, da so bili aretirani zarotniki proti Zljenju sultana. Med prijetimi se nahajata tudi bivši kapetan Enver efendi in znani terorist Husein, ki je v službi komiteja za enotnost in napredek.

Politične novice.

+ Francoski Hsi o regentovem potovanju. Pariški »Le Radical« z dne 17. julija 1920 prinaša obširno poročilo svojega beograjskega dopisnika (Yves Chataigneau) o regentovem potovanju in sprejemu v Hrvatski in Sloveniji. Iz poročila prinašamo odstavke o Sloveniji. »Navdušenje Slovencev v Ljubljani ni bilo nič manje kakor pa navdušenje Hrvatov v Zagrebu. Princ, ki sta ga sprejela minister g. Korošec in predsednik Slovenije gosp. Brejce, se je odpeljal v vladno palačo med ovacijami, ki kar ponehati niso hotele. Bil je navzoč pri sprevedu pokrajinskih odposlanstev, ki so prišla iz cele Slovenije: iz Velikovca, iz Kočevja, Prekmurja, Bele Krajine itd. itd. Najimpozantnejša je bila skupina neodrešenih Slovencev: Kobaridcev, Tolmincev, Opencev, — tri tisoč deklet v črno oblečenih je bilo v njej — to je bila žalna nota med pestrimi nošami Štajerk in Korošic. In odposlanstvom je v odgovor na aklamacije princ zagotovil edinstvo domovine. Po vsi deželi so se vršile enake manifestacije jugoslovenske lojalnosti, tako na Bledu kakor v Mariboru ob državni meji. Potovanje šefa države Srbov, Hrvatov in Slovencev je sijajno pokazalo, kako definitivno je edinstvo Jugoslovenov. Ni dvoma, da se bo še lažje okrepilo vsled tujevega pohlepa in zunanje nevarnosti. Svobodni Hrvatje in Slovenci streme za tem, da izrgajo izpod tuje gospodarstva svoje brate bodisi tiste v Istri, bodisi tiste v soški dolini. Oni sami ne bi mogli uresničiti svojih načrtov. Oni rabijo za to podpore močne Jugoslavije. Jugoslavija pa ne more biti močna drugače kakor pa v edinstvu in zagrebške ter ljubljanske manifestacije so v tem oziru zelo značilne.

+ Občinska avtonomija v Celju in v Ptuj. Z ozirom na članek v »Napreju« z dne 18. julija 1920 pod zaglavjem »Klerikalno gaženje občinske avtonomije«, kjer se trdi, da je bil razlog, da je razveljavila deželna vlada avtonomijo Celja in Ptuj ta »da se napredno zlasti pa socialistično občinstvo oropa volilne pravice« prinašamo z merodajne strani to-le informacijo: Deželna vlada je sklenila, da prideli nekatero posle mestne občine ptujske in celjske okrajnim glavarstvom v Ptuj in Celju. To je storila na predlog in sklep občinskih svetov, ki sta utemeljevala svoje predloge s skrajno neugodnimi finančnimi razmerami mestnih občin in z velikimi težavami, ki jih imata obe mestni upravi v sedanjih časih. Do tega koraka je bila deželna vlada upravičena v zmislu § 49 občinskega statuta za mesti Celje in Ptuj z dne 21. januarja 1867, dež. zak. št. 7, oziroma z dne 4. oktobra 1887, dež. zak. št. 45, ki se glasi: »Vlada lahko te posle popolnoma ali delno upravlja po svojih organih.« Enako naredbo je n. pr. izdelala za mesto Maribor že prejšnja vlada.

+ Vztrajno snubenje. »Napreja« vztrajno snubi odpadle sodruge, da se vendar povrnejo nazaj. Danes jim zopet slika, kako »klerikalci« letajo za liberalci, da bi se zjedini za skupno fronto proti proletarijatu. Že včeraj smo povedali, da ima »Napreja« včasih omamne sanje, ki mu slikajo prikazni, ki so mu vedno v mislih. Njegova zveza z našimi liberalci je kaj tesna in brez dvoma se jim je pod sedanjostjo vladno boljše gnilo kakor za časa njihove vlade. V demokratih so dobili vnete zagovornike in profektorje. Konstatiramo pa dejstvo, da je »Napreja« za indijski način boja, kakor so ga pri nas vpeljali liberalci in so ga naši socialisti od njih posneli in ga tudi kaj marljivo rabijo v političnem boju.

V zastupljanju javnega mnenja so si liberalci in socialisti vneti sodruge in zvesti prijatelji. Od tega tudi ne marajo odstopiti, ker se tako vneto branijo in upirajo proti pametnim nasvetom pisatelja »Zločina nad domovino«, ki se mu stude to prostaško zavijanje in potvarjanje in zmurjanje po liberalnih in socialističnih listih. Vemo, da mora biti načelen boj, ki se pa lahko dostojno vodi. »Napreja« in socialisti to odklanjajo. Vedeli smo tudi že vnaprej, da se vsak valja v elementu, v katerem je vzrastel. Če bi socialisti in liberalci odvrnil od sedanje taktike, bi jim pravzaprav izpodrežal življenjsko žilo.

+ Demokratske kombinacije. Iz Beograda poročajo: Demokrati resno računajo s tem, da bo Vesnić odklonil sestavo vlade in da bo regent poveril sestavo nove vlade ministru na razpoloženju Draškoviću. V krogih demokratske zajednice kroži sledeča kombinacija: predsedstvo: Draškovič, notranje zadeve: Pribičević, vojna: Smiljanić, konstituanta: dr. Cingrija, finanče: Stojanović, trgovina: Veljković, pravosodje: dr. Kramer, agrarna reforma: Krizman, promet: Kristan, vera: Alaupović, prosveta: Banjanin, socialna politika: Korošec, pošta: Lukinič, poljedelstvo: Djukić, zdravje: Miletić, prehrana: Bukšeg, javna dela: Vulović, šume in rude: dr. Kukovec.

+ Vladna kriza v Turčiji. Kakor poroča »Temps« iz Carigrada, se je takoj po povratku velikega vezirja med njim in nekaterimi drugimi ministri pojavilo nesoglasje zaradi ponovnega sklicanja kronskega sveta. Veliki vezir je zaradi tega predložil sultanu ostavko vsega kabineta. V oficialnih krogih sodijo, da bo velikemu vezirju zopet poverjena naloga sestavitl novo vlado.

Dnevne novice.

— Cerkveno odlikovanje. O priliki birmovanja v Senožečah je imenoval knezoškof dr. Sedež g. Jož. Laznika prodekana za postojnsko dekanijo in župnika v Slavini svojim konzistorijalnimi svetniki o. m. To visoko cerkveno odlikovanje je pri duhovščini obeh dekanij Postojnske in Trnovske in pri ljudstvu našlo občno priznanje. Birmanih je bilo 702 otrok v Slavini.

— Za Sveto Goro so darovale župnije Slavina 1920 lir, Hrenovice 1500 lir. Denar je bil knezonadškofu osebno izroččen, ki je bil daru vidno vesel.

— Plebiscitno ozemlje na Koroškem zanima vsakega Jugoslovana in maršikateri si želi pregledati lepoto in bogastvo slovenskega Korotana. V ta namen služi najbolj obisk Obirja. Obir (2141 m) je morda najdivnejša razgledna točka v Karavankah. Pred teboj leži cela Koroška, lahko se pregleda narodnostna meja, ki gre čez osojske ture počez čez Gosposvetko polje na Svinjsko planino. Razgled se razteza od Visokega Kleka na tirolski meji pa do Pohorja in od kranijskega Sneznika do Dachsteina; triglavsko in posebno kamniško pogorje pa se kaže v vsej divni veličastnosti. Dostop na Obir je lahek. Pot vodi iz Zelenice Kaple čez Jovana (4 ure), ali iz Reberce (postaja železnice Sinča vas—Zel. Kapla) čez Šeflarco (4 tritret ure), ali čez Obirsko (4 tritret ure), ali od Galičije mimo videnštajnskega slapa (4 in četrt ure), ali pa iz Borovelj na Sele (2 in pol ure) in od te zavedne slovenske vasice po lepi, slozni stezi na vrh Obirja (3 in pol ure). Na Obirju je udobna planinska kočja z 40 ležišči in popolno preskrbo. Ljubiteljem planin priporočamo obisk Obirja prav toplo! — »Gosposvetki zvon«.

— Desetletnico mature proslave dne 4. in 5. avgusta t. l. abiturijenti kranijske gimnazije iz l. 1909. Sestanejo se v Ljubljani pri Čadu pod Rožnikom dne 4. avgusta ob 5. uri popoldan. Vsi tovariši in gg. profesorji so najvljudneje vabljeni na ta sestanek.

— Pevski zbor »Glasbene Matice« priredi dne 1. avgusta na Bledu koncert. Koncert se vrši za tamkaj se nahajajoče jugoslovenske in druge goste, kateri se ob tej priliki seznanijo z našo narodno in umetno pesmijo. — Podrobnosti še priobčimo. (K)

— Bled. Shod za žene in dekleta, ki ga je priredilo tukajšnje Prosvetno društvo dne 18. julija, se je vršil ob obilni udeležbi. Shod je otvorila gospa Rusova, govornica je gđc. Cilka Krekova o pomenu žene v gospodarskem, političnem in kulturnem oziru. Predsednik Orlovke zveze Josip Piric je slavil polet krščanske misli, ki bo obhajala slavje na mariborskem taboru in pozneje ob priliki izleta na Bled. Lepo uspeli shod je zaključila gospa Rusova z željo, da se še večkrat snidemo k podobnim zborovanjem. — Za dostojen sprejem gostov iz Čehoslovaške, Hrvatske, Belgije, Francoske, Amerike in Angleške dne 3. avgusta se živahno pripravljamo. Okoličane iz sosednjih župnijskoprošimo, naj se sprejema v obilnem številu udeležbe. Hvaležni bomo posebno za narodne noše. Večerna razsvetljava jezera in otoka obeta biti nekaj izrednega.

— **Koženava pri Borovljah.** Kake pol ure pred Borovljami leži prijazna vasica Koženava. Ime je nastalo iz Križenfabrika, ker so se nekaj tukaj zbirali vozniki iz vseh krajev, ki so vozili blago po Koroški čez Ljubelj. Zato je bila tudi pri vsaki hiši gostilna. Šešoma se je ta kraj jako močno pomemčuril. Kakor povsod, je bil tudi tukaj nositelj pomemčevalne politike župan in gostilničar. Vlada ga je podpirala, on pa je brzdal ljudstvo. Pa tudi ta trdnjava je padla. V nedeljo 18. julija sta imela tukaj shod g. župnik Arnuš iz Kotmarevasi in g. ravnatelj dr. Mišič. Shod je bil od samih domačinov jako dobro obiskan. Iz burnega pritrjevanja je pač vsak poznavalec ljudske duše lahko razvidel, da je to ljudstvo politično zrelo in da ga ne bo nihče več omajal.

— **Za »Gospodovski zvon«** so nabrale učanke 3., 4. in 5. razreda ljudske šole v liceju 6188 K. Bog živi mlade nabalke, naj bi našle mnogo posnemalk!

— **Delavski shod na sv. Joštu.** Tržiško delavstvo je pohitelo v nedeljo 18. t. m. k sv. Joštu in povabilo tudi sosednje strokovne organizacije na goro. Po sv. maši, ki jo je daroval o. svetnik Potokar, je bil pod znano lipo shod, na katerem so govorili Iv. Gostinčar iz Ljubljane, tov. Vidic in Majersič ter g. svetnik Potokar, Protiča, tov. Opeka iz Kranja in zastopnik ameriških Slovencev g. Grdina. Krščansko-socialnega delavstva je bilo na shodu nekaj stotin. Po dovršenem shodu se je razvila pošena zabava, pri kateri so neprestano prepevali tržiški pevci in pevke.

— **Slušatelj medicine v Pragi,** kateri so že zapustili Prago, je pravico do vpisa počitniškega semestra sledeče: pravico do vpisa imajo: 1. slušatelji iz kraljestva SHS, ki dokažejo izgubo najmanj 6 semestrov; 2. slušatelji, vpisani po prevratu, ki dokažejo izgubo dveh let med maturo in vpisom na fakulteti. Kdor je imel vpisan lanski počitniški semester, more vpisati letošnjega, ako a) je položil I. rigoroz in b) dokaže izgubo najmanj 6 semestrov. — MUC. Stane Vrhovec.

— **Društvo slov. absolventov kmetijskih šol v Ljubljani.** Na občnem zboru, ki se je vršil 29. pr. m., so bili izvoljeni v načelnstvo: Ivan Pipan, posestnik v Vizmarjih, načelnikom; Anton Pevc, mlekarški inštruktor v Ljubljani, podnačelnikom; Anton Čotar blagajnikom in Vinko Metlikovič tajnikom. — Društvo ima svoj sedež v Ljubljani, Pod turnom št. 5. V bodočnosti se bodo vršili občni zbori načeloma na kmetijskih šolah ali vzornih posestvih. — Začasno se delo društva osredotoči v pridobivanju novih članov. Društvo misli v to svrhu prirediti poudčni izlet na Stajersko in Koroško na kmetijske šole v dneh 6. do 8. septembra t. l., vsled tega naj se oni, ki se izleta udeležijo, čimprej prijavijo. — Vsak absolvent kmetijske šole in gospodarskih tečajev in absolventinja gospodinjske šole ali gospodinjskih tečajev je dolžan vstopiti v društvo kot redni član. Vsak razumnejši kmetijski posestnik ali posestnica pa kot podporni člani. Čim se številno članov zviša na vsaj 2000, bo društvo začelo z izdajanjem lastnega strokovnega glasila; dotlej pa naj vsak družtvenik naroči »Kmetovalca«, ki bo prinašal družtvene objave. Vse dopise in članarino 12 K letno je pošiljati na naslov društva. — Dobrodošla so tudi preplačila kot prispevki za tiskovni sklad društva. — Združimo sile in delajmo za hitri napredek slovenskega kmetijstva! — Odbor. (K)

— **Velika vrtna in ljudska veselica na Vrhniki.** Prostovoljno gasilno društvo na Vrhniki priredi dne 1. avgusta veliko vrtno in ljudsko veselico s plesom na vrtno g. tovarnarja in veleposestnika Josipa Jelovška, Vrhnika št. 12. Sprejem gasilnih društev ob pol 4. popoldne. Pričetek veselice ob 4. popoldne. Spored: pasja dirka, dirka v vrečah, indijski fakir, konkurenca lepote, srečolov, šaljiva pošta. Zvečer: vodna bitka v čolnih, požar na vodi, umetni ogenj, serenada na Ljubljani; za posamezne tekme so določeni darovi. Lastna električna razsvetljava na veseličnem prostoru. V ličnih paviljonih se bodo nudila po zmernih cenah raznovrstna jedila, slaščice, pristna turška kava, vina in steklenicah, pivo in navadno vino. Vstopnina 5 kron za osebo. Pri plesu svira godba. Ob 11. zvečer odhod ljubljanskih gostov v okrašenih in z lampijoni razsvetljenih čolnih v Ljubljano. Voznina približno 8 K za osebo. Pevske skupine in posamezne družbe se naprošajo, da vzamejo s seboj v razvedrilo kitare, mandoline, tamburice ali druga glasbena orodja. Vozijo le izkušeni čolnarji iz Podpeči z velikimi čolni, torej varnost popolnoma zasigurana. Da pripravimo potrebno število čolnov, se občinstvo naproša, da posamezne osebe in družbe naznanijo gasilnemu društvu Vrhnika vsaj do 29. julija število oseb, ki se žele udeležiti vožnje po Ljubljani. V slučaju slabega vremena se veselica preloži na 8. avgusta. Čisti dobiček je namenjen za nabavo gasilnega orodja. — Odbor. (k)

— **Zvišanje cen premoğu.** Z ozirom na razne vesti v časopisu glede zvišanja cen premoğu, smo dobili na merodajnem

mestu to-le pojasnilo: Trboveljska premoğkopna družba je predložila deželni vladi nove prodajne cene za premoğ. Družba zviša (onò od K 368.— na K 523.45 v, torej za K 155.45 v pri toni, to je cena za debeli premoğ. Drobní premoğ bo po K 495.45 v tona. Ker je nujno potrebno, da se v naši državi — kakor se to vrši tudi drugod po svetu — produkcija premoğu, kolikor le mogoče zviša, bo investirala trboveljska premoğkopna družba letos v svoj vagon od 100,000.000.— Zato pa zahteva, da se od tega kapitala vračuna 43 milijonov kron v prodajno ceno premoğu. Če bi družba ne investirala vsega omenjenega kapitala, se bo določila pri kontroli kalkulacije koncem leta tangenta, ki se sme vračunati v prodajno ceno na 43% fiktivno investiranega kapitala. Akcijska družba se je izrekla pripravljeno, da prenese tekom dveh mesecev svoje knjigovodstvo z Dunaja v Ljubljano in takrat bo omogočena redna kontrola. Zvišanje cen premoğu je v primeri s cenami v drugih državah nizko (v Avstriji in na Češkem stane n. pr. tona manj vrednega premoğu kakor je pa naš 700 do 800 jugosl. kron).

Trboveljska družba se zavezuje, da bo oddajala aprovizaciji za reevež in dobrodelnim zavodom letno okroglih 1000 vagonov po 4000 K (zvišanje bo tukaj znašalo 30 K pri toni). Železniški deputat (samoec 100 kg, oženjen 300 kg mesečno) je le neznatno zvišan glede cene in sicer za samo 15 K, za oženjenega 45 K na mesec. Zvišanje teh cen je mogla deželna vlada že z ozirom na ministrsko naredbo glede proste trgovine z dne 18. marca 1919 le na znanje vzeti.

— **Pogoji za potovanja v inozemstvo.** Ministrstvo za notranje stvari objavlja z dopisom od 2. julija t. l. št. 986, da je za potovanje v inozemstvo treba izpolniti nastopne formalnosti: Za potovanje v Danisko: Za daljše bivanje v Danski je treba imeti posebno dovoljenje od kraljeve danske vlade, za potovanje radi trgovine pa je potreben vizum tukajšnjega konzulata. — Za potovanje v čechoslovaško republiko in na Poljsko ali za prehod preko njih ne obstajajo druge formalnosti, kakor samo vizum potnih listov s strani čechoslovaških ali poljskih konzulatov ali diplomatskih zastopstev v našem kraljestvu. — Isto velja tudi za potovanje v Rumunijo. Kdor pa hoče dalje časa ostati v Rumuniji, mora dobiti posebno dovoljenje od rumunske vlade. — Vse osebe, ki žele potovati v Avstrijo ali preko nje v kako drugo državo, morajo imeti potne liste z vizumom diplomatskih zastopnikov Avstrije. Diplomatski zastopnik v Belgradu daje vizum za državljane iz Srbije, Srema in Vojvodine; državljanom iz Hrvatske, Slavonije in Medijurja pa daje vizum pisarna za izdajanje potnih listov v Zagrebu; za Slovenijo izdaja vizum avstrijska konzularna pisarna v Ljubljani; pisarna za izdajanje potnih listov v Sarajevu izdaja potne liste za državljane iz Bosne, Hercegovine in Črne gore. — Glede potovanja v Ameriko velja nastopno: Osebe, ki žele iti v Ameriko, morajo imeti potni list, na katerem mora biti njihova slika in pečat občine, ki jim dovoljuje pot v Ameriko. (Na onem potnem listu se morajo navesti oče, mati, mož in žena, otroci moškega spola pod 16 leti, ženskega spola pod 21 leti). Radi vidiranja potnega lista morajo stranke osebnosti priti v ameriški konzulat, razen otrok, ki so mlajši od 16, ozir 21 let, ki so navedeni v istem potnem listu s starši. Razen tega morajo imeti osebe, ki potujejo v Ameriko, tudi spričevalo policijske oblasti o svojem ponašanju. Moški morajo imeti tudi spričevalo policije o svojem službovanju v vojski za časa vojne, t. j. ali so služili v avstro-ogrski vojski. Osebe, ki pripadajo na ameriški konzulat radi vidiranja potnega lista morajo imeti s seboj še eno sliko, da jo konzulat po izvršeni deklaraciji zadrži v arhivu. Taksa za vizum je dva dolarja, ki se pa lahko plača v dinarjih po dnevnem kurzu, in sicer za vsaki potni list. Vizum si morajo stranke nabaviti v oni državi, iz katere potujejo. Stranke si morajo nabaviti vizum vseh držav, skozi katere potujejo do svojega cilja.

— **Razširjenje selske službe.** Z dnem 1. avgusta se razširi pri kr. poštnem uradu Radovičica dostavljanje poštnih pošiljatev po selskem pismonoši na sledeče vasi: Globoko, Vošče, Brda in Selce. — Dostavljanje se bo vršilo vsak dan razen nedelje. — **Državna posredovalnica za delo naznanja,** da je otvorila dne 15. t. m. svojo podružnico v Murški Soboti za Prekmurje. Namen te podružnice je zlasti posredovanje kmetijskih delavcev, delavk in poslov. Opozorjamo nanjo iz tega vzroka v prvi vrsti naše kmetijske posestnike, ki bodo od slej lahko dobivali s pomočjo te naše podružnice zaželjene delavske moči. Oglasiti se jim je pismeno ali ustno pri eni izmed podružnic Državne posredovalnice za delo, ki se nahajajo sedaj v Ljubljani, Ptuj, Mariboru, Celju (začasno zaprta) in Murški Soboti.

— **Tatvina v Goričanah.** Dne 29. m. m. je bil ukraden iz skladišča papirnice v Goričanah 15 metrov dolg, 17 cm širok in 7 mm debel jermen.

Ljubljanske novice.

lj Seja pripravljalnega odbora za Maribor. — V petek dne 23. julija 1920 točno ob 8. uri zvečer se vrši seja osrednjega pripravljalnega odbora za Maribor v Jugoslovanski tiskarni, I. nadstropje. Ker je zadeva važna, prosim točne udeležbe. — Predsednik.

lj Pripravljalni odbor za cvetlični dan za Koroško ima danes ob 8. uri zvečer sejo na magistratu.

lj Osrednja zveza javnih nameščencev in vpokojeincev v Ljubljani je v svojem listu »Naš Glas« z dne 24. junija 1920 št. 25, slovesno naznanila kot vspeh deputacije naših delegatov v Belgradu, da je finančni minister sklep ministrskega sveta o draginjski dokladi za mesec junij t. l. pogrešno interpretiral in da prejmemo za junij in julij še 25% povišek na decembersko draginjsko doklado. Člani omenjene zveze si dovoljujejo tem potom »ponižno« vprašati, kdaj se bo to izplačilo izvršilo. Od tega je preteklo že mesec dni, a na merodajnih mestih ni o tem ne duha ne sluha. — Besedo ima Osrednja zveza!

lj Skušnja poskusnih državnih varnostnih stražnikov pod predsedstvom g. pol. nadkomisarja Del Linza je bila dne 19. t. m. Izdelalo jo je devet stražnikov, ki bodo s 1. avgustom imenovani za definitivne stražnike.

lj Iz dni preganjanja. Dne 27. junija 1920 na veselic pri Koslerju je klical gosp. Franc Breskvar nad Francetom Staretom iz Kamnika: »Lump! Suft! Baraba, si me naznanil!« Pred okrajnim sodnikom je izpovedal g. Breskvar: »Med vojsko sem se v gostilni v Kamniku vpričo Stareta izrazil pohvalno o Srbiji, Stare me je na to ovadil, nakar je prišel stražmojster Toni, ki me je aretiral.« Stare pravi: Gospoda Breskvarja takrat nisem poznal. Sam sem prišel takrat radi srbofilstva iz preiskovalnega zapora. Bal sem se, da imam mogoče opraviti s provokatorjem in sem ga zato naznanil policaju Wolmannu s pripombo, da naj ga odstrani! — Na prigovarjanje sodnika sta se na to stranki poravnali, nakar je sodnik razglasil sodbo, s katero je bil g. Breskvar oprostjen.

lj Kepenikijska v Ljubljani. Te dni se je pripeljal k topniški delavnicí voz, na katerem je bil neki v podnarednika preoblečeni mož s tovariši. Podnarednik je pokazal straži papir s pečatom štacijskega poveljstva rekoč, da ima povelje odpeljati 60.000 K vreden diferencial (del avtomobila). Stražeči vojak si je ogledal znani mu pečat in misleč, da je vse v redu, je rekel: »Brate, odpelji!«. In diferencial so odpeljali. Ko je pa prišel v delavnico poveljujoči narednik, je precej zapazil, da diferenciala ni več in pričelo se je izpraševanje. Vojak je povedal, kaj se je zgodilo. Reč se je precej naznanilo delevktivom g. revirnega nadzornika Habeta, ki so s svojim šefom kmalu iztuhtali, kdo da je priredil kepenikijsko. Prijeli so Alojzija Tepino iz Šiške, ki se je, ko ga je pričel g. revirni nadzornik Habe izpraševati, nad eno uro na vse kriplje zviljal, nato pa je ves skesan priznal, da je reš on z bratom Pavlom Tepino izvedel kepenikijsko. Diferencial je Tepina prodal v Šiško in so ga že vrnilo erozju.

lj Čo se natekuje. Marija Stare v Ciglarjevi ulici št. 117 je dne 10. junija t. l. kričala v isti hiši stanujoči Mariji Juvanovi: »Ti pa kar tiho bodi, ker si občino okradla, zato pa hodiš tako lepa. Lahko hodiš tako, ker imaš ključe od občinske blagajne. Kje si pa dobila židano obleko, saj veš, čegava si: kaj, tega ti ne povem, pa me pojdi tožit. Bo treba občinsko blagajno revidirati. le čakaj, potem bo pa drugače; ne boš več dolgo občinska tajnica, ste občino ukradli za 20.000 K; za 2000 K pa cestno železnico. Juvanova je uhogala Staretovo in jo je šla tožit. Na okrajnem sodišču so nagradili gospo Staretovo s 14 dnevi zapore.

lj Kolo, črno pleskano, je bilo ukradeno brzojavnemu mojstru Ivanu Havličku.

lj Moško obleko, novo, sivkasto, je prodajal Franc Removš v Podborštu. Removš so orožniki aretirali. Komur je bila taka obleka ukradena, naj to naznani delevktivom na policijskem ravateljstvu v Ljubljani.

lj Vlóm. Ponoči na 21. t. m. je bilo vlomljeno v gostilno pri Lipi. Vlomilci so odnesli 10 namiznih prtov in več kozarcev, vina in sardele. Gostilničarka je oškodovana za 3000 kron.

lj Pozna ovadba. Dne 20. t. m. se je naznanilo policijskemu ravateljstvu, da je ob ljudski veselicí dne 27. m. m. pozabila na klopi pri Koslerju gospa Marija Lindtner violetni plašč, vreden 2000 K.

lj Huda obdolžitve. V Tesarski ulici 3 stanuje velika ženska, ki so zelo hude, kar je posebno gospodom sodnikom ljubljanske okrajne sodnje znano, ker se ženske rade med seboj tožarijo. Stara ženica Helena Pompe je že precej časa dolžila gospo Kovačičevo, da ji je ukradla pelerino, pompaduro in »kiklo«. Posebno hudo je zmerjala Kovačičevo dne 2. t. m. na dvorišču. Pri sodnih se Pompejevi dokaz raztepe na

posrečil in jo je sodnik radi čistokraje obsodil v 14 dnevni zapor.

Najnoveljša poročila.

VLADNA KRIZA.

Belgrad, 21. julija. Po demisiji kabineta, ki jo je včeraj podal ministrski predsednik dr. Vesnić regentu kraljeviču Aleksandru in ki je bila sprejeta, se ni do tega časa ničesar važnega zgodilo. Ministrskemu predsedniku dr. Vesniću regent še ni poveril sestave novega kabineta.

Belgrad, 21. julija. Pri rešitvi ministrske krize so mogoče tri kombinacije. Prva bi bila, da se sestava novega kabineta poveri Protiču ali Pašiču. Po drugi kombinaciji bi imel sestaviti novo vlado član demokratske zajednice. Tretja kombinacija, ki pa v ostalem ni mogoča, je ta, da bi se kabineta kriza rešila s tem, da se poveri demokratom in radikalcem sestava vlade, ki bi mogla delati s parlamentom.

Belgrad, 21. julija. Danes ob 4. uri popoldne je regent sprejel v avdienci Sv. Pribičevića, s katerim se je dalje časa razgovarjal o rešitvi kabinete krize.

Belgrad, 21. julija. Povodom vladne krize piše »Progres«: »Danes popoldne je dr. Vesnić stopil v stik z načelniki strank ter skušal doseči sporazum. Ako ne pride pri nadaljnjih poizkusih do sporazuma, bo vrnil dr. Vesnić mandat za sestavo kabineta. Parlamentarna zajednica upa, da bo končno njej poverjena sestava kabineta.« Isti list piše, da koncentracijski kabinet ni mogoč sedaj na isti podlagi, na kateri je bil sestavljen prej. Demokrati zahtevajo, da se izloči iz kombinacije Stojan Protič, parlamentarna zajednica pa zahteva, da se izloči Pribičević.

Belgrad, 21. julija. Današnji »Balkan« prinaša oster članek proti ministru Svet. Pribičeviću, ki ga imenuje Katilino ter zahteva, naj se ga izžene iz Belgrada.

AVDIJENCE PRI REGENTU.

LDU Belgrad, 21. julija. Včeraj je regent tekom dneva sprejel ministre Koroška, Drinkovića, Protiča, Svetozara Pribičevića in predsednika kluba demokratskih poslancev Grisogona.

RUMUNIJI NAJ POMAGAMO?

Belgrad, 21. julija. Rumunija zahteva, naj bi ji v vojni proti Rusiji pomagala Jugoslavija. Pri ministrstvu za zunanje stvari Rumunija radi tega še ni oficijelno posredovala. Ves tisk in vsi politični krogi so odločno proti temu, da bi se naša država vtikala v spor med Rusijo in Rumunijo radi vprašanja Besarabije.

DINARSKI IN POLDINARSKI BANKOVCI.

LDU Belgrad, 20. julija. Presburo javlja: Ministrstvo za finance objavlja: Ministrski svet je sklenil, 1. da se novčanice po en dinar in po pol dinarja smatrajo odstele kot državne papirnaté novčanice, in sicer tako, da te novčanice dosega skupaj vrednost 100 milijonov dinarjev; 2. nihče ni dolžan sprejeti enodinarskih novčanice več kot v skupnem znesku 200 dinarjev in poldinarskih novčanice za 100 dinarjev; 3. da je glavna državna blagajna v Belgradu dolžna sprejeti novčanice po en dinar in po pol dinarja v neomejeni količini.

ITALIJANSKA NASILSTVA.

LDU Zagreb, 20. julija. »Domovina« poroča iz Bakra: Begunci soglasno pripovedujejo, da so na otokih in na kontinentu nanovo začele internacije našega naroda. Tudi od istrskih beguncev se doznavajo, da so Italijani v Pazinu počenjali vse isto kakor v Trstu in Pulju. Progoni Hrvatov so na dnevnem redu.

BORZA.

LDU Zgreb, 21. julija. Devize: Berlin 177—180, Italija 400—404, London 0 do 250, Newyork 64—65, Pariz 540—550, Praga 154—155, Švica 1150—1200, Dunaj 38—39. Valute: Dolarji 63—64, avstrijske krone 41—43, rublji 125—130, čechoslovaške krone 140—144, angleški funti 250 do 255, francoski franki 560—575, napoleonor 300—302, nemške marke 185 do 188, rumunski lei 190—195, švicarski franki 0—1250, italijanske lire 405—410.

Prosveta.

pr Razpis častnih nagrad. Matica slovenska je razpisala l. 1918. pet častnih nagrad in sic., 3000 K za pripovedni spis, ki mora biti po vsebini in obliki dovršeno in vseskozi umetniško delo. Obsega na najmanj 10 tiskanih pol. — 3000 K za izvorno, vsem zahtevam dramske umetnosti ustrezajočo dramo, ki izpolne v gledališču en večer. — 3000 K za najboljšo izvorno znanstveno delo, ki poglobi in razširi spoznavanje našega lastnega naroda, bodisi njegove zgodovine, jezika, narodopisja, literature, umetnosti, geologije, javne, flore itd. Delo naj obsega najmanj 10 tiskanih pol in bodi zamišljeno kot samostojna knjiga. — 1500 K za manjše izvorno delo znanstvene vsebine iz katerekoli stroke človeškega znanja, obsegajoče najmanj 5 tiskanih pol. Prednost imajo spisi, ki se nanašajo

s kulturno važnimi, splošno zanimivimi znanstvenimi problemi. — 1500 K za pohudno znanstven spis iz katerekoli stroke človeškega znanja. Spis naj obsega najmanj 10 tiskanih pol ter naj pregledno in v razumljivi obliki obdela širše, vsebinsko zaokroženo, znanstveno polje, ki sodi v okvir splošne izobrazbe modernega človeka. Delo izide kot samostojna knjiga in naj je po možnosti opremljena z ilustracijami. — Če Matica ne sprejme pripovednega spisa ali drame, ki bi ustrezala navedenim pogojem, dobi pa popolnoma zadovoljujoč krajši pripovedni spis, prvovrstno enodejanko ali dvodejanko, bo nagradila tako delo s sorazmerno manjšo nagrado. Celo nagrado pa pripozna avtorju, ki pošlje popolnoma ustrezajoče gradivo za en gledališki večer, na primer tri enodejanke, ali eno dvodejanko in eno enodejanko. — Matica utegne prejeti tudi rokopise, ki bi kot konkurenčna dela ne prišli v poštev, ki bi bili pa sicer sprejemljivi in vredni objave. Take spise bo Matica sprejela in nagradila z običajnimi honorarji. — Pisatelji prejmejo za častno nagrajene konkurenčne spise tudi običajne honorarje. — Svoje spise naj opremijo z gesli ali psevdonimi. Te psevdonime oziroma gesla naj napišejo na zaprte kuverte. V odprtih kuvertah naj bodo njihova prava imena. — Rok za vlaganje rokopisov poteče koncem leta 1920. — Na ta razpis opozarjamo slovenske književnike vnovič.

pr Dostojevskega roman »Idiot«, Slovenska matica je kupila prevod Dostojevskega »Idiota« in ga namerava kmalu izdati. Opozarja na to vse gg. prevajalce.

Dijaški vestnik.

d Socialnega tečaja za akademike v št. Janžu letos ne bo. To naj vzamejo na znanje zlasti tovariši, ki so se že priglasili. Pač pa se bo vršil v Ljubljani socialni tečaj S. K. S. Z., ki se ga morejo udeležiti tudi akademiki. Na razpolago ima S. D. Z. deset mest in pozivlje tovariše akademike, bogoslovce in abiturijente, ki se ga hočejo udeležiti, da se prijavijo do 1. avgusta (najbolje še pred Mariborom). Tečaj bo trajal od 4. do 5. avgusta. Ako bo mogoče, bo za akademike že 3. avgusta poseben tečaj, ki se bo priključil S. K. S. Z. Predavali bodo naši najboljši strokovnjaki. Hrana in stan sta zelo poceni do 15 K dnevno, zato naj se prijavijo zlasti tisti, ki se za to pa-

nogo študija najbolj zanimajo. Program objavimo. Takoj po tečaju se bodo vršile duhovne vaje v škofovih zavodih v št. Vidu, ki naj se jih vsak po možnosti udeleži. Prijave sprejema: A. Kordin, Ljubljana — Marijanišče.

d Kamniški pododbor SDZ priredi dne 25. t. m. ob 5. (17.) uri popoldne v Mekinjah v društvenem domu ljudsko igro »Na Osojaha«. Prijatelji in somišljeniki kat. dijaštva prihitite v obilnem številu! — Odbor. (k)

d Ustanovni občni zbor Celske podružnice SDZ, se je vršil dne 14. t. m. ob udeležbi blizu 50 dijakov. Razpravljali smo o vseh važnejših vprašanih prosvetnega dela med ljudstvom, v kolikor se tičejo dijaškega sodelovanja in napravili natančne načrte, kako dvigniti kulturno zaostale kraje. Za prvo poslovno leto je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik: A. Karo., bogosl. Vransko; podpredsednik: R. Trogar, jurist; tajnik: D. Oberžan, abiturijent; blagajnik: J. Gujez, bagasl.; odborniki: F. Goričan, jurist in 11 zaupnikov za posamezne dekanije. Vsa dopisava za podružnico naj se naslavlja na tajnika: Dragomil Oberžan, abiturijent, Briše, p. Zidani most.

Gospodarstvo.

g Za naše pomorstvo i ribarstvo. Dne 3. o. mj. obdržavala se je u Bakru izvanredna glavna skupština novo osnovane »Banke za pomorstvo« sa dnevnim redom: povišanje temeljne glavnice od 10 na 100 milijuna kruna. Predsedatelj g. Josip Belen izjavio je o dosadanjem radu, kome je bio prvi cilj dobava čim više tonaže za našu državu, osiguranje ugljena za plovidbu, te uredjenje i moderniziranje ribarskih poduzeća. U svim tim granama proveli su se na raznim mjestima pregovori, od kojih su već nekoji i povoljno zaključeni, a za druge imade nade, da će uspjeti čim skorije. Budući da će »Banka za Pomorstvo« preuzeti vodstvo kod većine takovih poduzeća, mora se ona interesovati velikim kapitalom i stoga je povišanje glavnice neobhodimo potrebno. Skupština je prijedlog jednoglasno i sa oduševljenjem prihvatila, jer su si svi prisutni bili svijesni, da ovaj zavod, osnovan u prvom redu od semih naših pomoraca, mora istupiti na čelo, kad se radi o pomorstvu, kome se je poklanjalo do sada tako malo razumijeva-

nja. Kod osnuća zavoda uplatili su 10 milijuna kruna većim dijelom pomorski i primorski krugovi, te se nije otvorila javna subskripcija. Sada će imati cijeli naš narod prilike, da sudjeluje i da tako doprine razvitku naše trgovačke mornarice i našeg ribarstva, kad se otvara subskripcija na velike svote, a to nije samo u interesu pomoraca i primorja, nego i u interesu naše države, njene trgovine i cjelokupnog pučanstva. Nadamo se, da ćemo se pokazati, da razumijemo, što je more i da će se zavodu povjeriti sva sredstva, da može svoj program uspješno i u cijelosti izvršiti, pak da će se tako onemogućiti, da nam neprijatelji i to oduzmu. Pokažimo im, da znamo radi čega se borimo za naše more.

g Obročno železo. Po poročilu došlem trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani sme »Vojno-tehnični zavod« v Kragujevacu prodati iz svojega skladišča; z ozirom na veliko pomanjkanje obročnega železa primerne množine takega železa, ki pa se sme porabiti izključno le za izdelovanje sodov za izvoz pekmeza, sliv in drugih domačih pridelkov. Predmetno obvestilo je interesentom v zbornični pisarni na vpogled.

g Obrtna razstava v Zagrebu. — Društvo »Hrvatski radiša« v Zagrebu name-rava od 18. avgusta do 3. septembra t. l. prirediti pod imenom »Radišni zbor« obrtno razstavo, da pokaže domačemu in tujem svetu stopnjo, na kateri se danes nahaja naša obrt, zlasti tudi domača obrt; po možnosti tudi stanje industrije, trgovine in novčarstva, šolstva in higijene, naših zdravilišč, letovišč in prirodnih krasot Jugoslavije. Ta razstava bo razpadla v dva glavna, med seboj vezana dela, razstavo in zabavne prireditve. Na razstavi bi bili zastopani: a) narodna dekorativna umetnost: usnjarski, kovinarski, tekstilni in pletarski izdelki, ki služijo za okras in potrebo in sicer samo domači izdelki z narodnimi motivi; b. narodna noša in sicer nošnje, ki so še v rabi in ki jih že ne nosijo več; c) izdelki obrtnikov in domače obrti; d) v statističnem pregledu bi pokazali na razstavi stanje naše industrije, trgovine in denarnih zavodov. Na razstavi bo zastopano tudi poljedelstvo, vrtnarstvo, vinarstvo, sadjarstvo, pomorstvo, naša letovišča, zdravilišča in kopališča, dalje umetnost, šport itd. — Zabavni del bo obsegal koncerte pevskih društev, vpriporili

se bodo narodni plesi ter drugi narodni običaji. Vršile se bodo tekme športnih društev za prvenstva in nagrade. Za časa razstave bo društvo priredilo enquete in predavanja v raznih aktualnih vprašanih. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani opozarja obrtnike na to razstavo, katere se nameravajo udeležiti tudi slovenski obrtniki v svoji posebni »slovenski sobi«. Obrtniki, ki se je nameravajo udeležiti, naj sporoče Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani, kaj mislijo razstaviti ter naj stavijo uradu tudi svoje nasvete.

g Liberski semenj. Po poročilu došlem trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani se vrši od 14. do 22. avgusta v Libercih na Češkem prvi liberski semenj, na katerem bodo poleg drugih zastopana tekstilna, jablonska, steklarska, strojna, porcelanska, kemična in jeklarska industrija. Ker je dosedaj že prijavljenih okoli 1000 tvrdk, bo interesentom dano obilo prilike za nakup raznega blaga. V času od 2. avgusta t. l. bo v Lipskem velik semenj industrijskih predmetov ter je obiskovalcem semnja v Libercih možnost dana, obisk tbeh semnjevd združiti

Aprovizacija.

a Samopomoč v Ljubljani vabi člane od št. 500 do 1500 naj se zglase do sobote v združni pisarni, da prejmejo izkaznice in pravila. Tudi zamudniki od št. 1 do 500 naj se zglasijo te dni. Vsi vabljeni naj se zglasijo zanesljivo, ker se bo od 1. avgusta dajalo blago le tistim članom, ki se bodo izkazali v prodajalni z izkaznicami. Opozarjamo iznova, da so članom na razpolago podplatno in gornje usnje, riž, moške in ženske nogavice ter robei poleg moke, zdroba in ostalih gospodarskih potrebščin.

Zgubila se je v torek zvečer zlata damska ura z monogramom M. K. na usnjeni zapestnici. Najditelj se prosi, da jo vrne v mlekarni, Sodna ulica 4.

Kupi se večja množina novega krompirja, čebule, jabolk, prusnic (marmelade) in drugih viktualij. Ponudbe na uradniško menzo v Ljubljani (paviljon Narodnega doma). Istotam se sprejme vajenka za kuhinjo. (k)

Proda se kuhinjska postelja s cvilhasto slamnico. Več se poižve Pod Tranče 2, III. nadstr.

Ste preveč občutljivi za mrzli zrak? Vsakovrstne bolečine se takoj pojavljajo? Slabost? Oj, kako tu ublažujejo bolečine in utrujejo telo masaže s Fellerjevimi pravimi Elza fluidom! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K.

Potrebovali bi odvajajoče, zelodec okrepijoče sredstvo? Poslužite se le Fellerjevih pravih Elza kroglic 6 škatljic 18 K. — Omot in poština posebej, a najceneje. Eugen V. Feller Štubica donja, Elzatrž št. 134, Hrvatska.

Sir prvovrsten, polnomasten, 3 mesece star v blebih od 30—40 kg ima naprodaj širarska zadruga v Stari Fužini, p. Srednja vas v Bohinju.

Apnenica zidana se da v najem ali se tudi prodaj. Ravno tam je tudi 200 komadov samotne opeke naprodaj. — Kje pove upravništvo »Slovenca« pod št. 2629.

Obvestilo.

Centenim odjemalcem uljudno naznanjam, da ostane trgovina vsled počitnic osobja od 20. jul. do 3. avg. zaprta. F. Čuden Sin nasproti gl. pošte v Ljubljani.

Lepo posestvo se prodaj v Cerkljah na Gorenjskem. Vprašanje na: DR. ED. GLOBOČNIK, KRANJI.

Proda se posestvo, ležeče v bližini Polje na Dolenjskem, obstoječe iz skoro popolnoma nove hiše, ki obstoji iz pet sob, dveh kleti in pritliklin, vrta in dveh njiv po zelo ugodni cen. Posestvo je zelo prikladno za kakega penzionista ali manjšega obrtnika. Od istega posestva se prodasta tudi dve lahki kočiji, ki sta skoro popolnoma novi. Nadaljna pojasnila daje iz prijaznosti Anton Gross, posestnik na Krki pri Stični.

Lepo posestvo na prodaj 10 minut od drž. kolodvora Ljubljana. Vsa zadevna pojasnila daje Anon Bonal v pisarni stavbenika Iv. Bricejca, Slomškova ulica št. 19 vsak dan od 11. do 12. ure dopoldne do 28. t. m.

Menjam ali prodam enonadstropno hišo s 3 stanovanji in prodajalnico z veliko kletjo za vino in led, z vrtnom iz z zemljišči sredi Ptuja za hišo v Gradcu ali bližnji okolici Gradca. Hiša je posebno sposobna za gostilničarja. Ponudbe na gospo F. Misenszky, Ptuj, Cankarjeva ulica št. 8. 2930

Vinski sodi iz fin. bratlovega lesa od 100-1500 l. manj rabljeni in novi se prodajo po zelo ugodni ceniti se tudi izposojejo. J. Nadel vinski trg. v Murski Soboti (Prekmurje).

Pristne Herz-ove prima suhe zimske-salami dobavlja po najnižjih dnevnik cenah proti predplačilu po železnici ali pošti

Herz & Sin tovarna salam, Karlsdorf, Banat, Jugoslavija.

Trame deske in drugi les plačamo po najvišji dnevni cen. Vagone preskrbimo sami. Ponudbe z najnižjo ceno pod »Banaška veletrgovina« na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5.

Miši, podgane, stenice, ščurki in vsa golazen mora poginiti, ako purabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti poljskim mišim K 10, za podgane in miši K 10; za ščurke K 10; posebno močna vrsta K 20; tinktura za stenice K 10; uničevalec moljev K 10; prašek proti mrčesu K 10; maslo proti ušem pri ljudeh K 5.—10.; maslo za uši pri živini 6.—10.; prašek za uši v obleki in perilu K 6 in 10; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 10. Prašek proti mравljam K 10. Maslo proti garjam K 10. — Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Junker, Patrinska ul. 3. Zagreb 39. Trgovcem pri večjem odjemu popust.

GARJE srbečico, braste, listje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perilo. 1 lonček za eno osebo po pošti K 12/50 poštnine prosto. — Prodaja in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljubljani, zraven rotovža. 1631

Stalna vojna bolnica II. armijske oblasti v Sarajevu zobnega tehnikarja. Mesečna plača 150 dinarjev poleg tega dnevnica 10 dinarjev. — Ponudbe na upravo gori imenovane bolnice.

Želim vstopiti kot praktikant v pisarno ali pa trgovino. Ponudbe pod »Praktikante na anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo n. 5.

Prodasta se takoj dva voza z diro pripravna za trgovce, Ljubljana, Strelška ulica št. 33.

Bukovo oglje na vagone se prodaj. Ponudbe na knoževno oskrbništvu v Šmartnem pri Litiji.

VINO dalmatinsko, banatsko, sremsko belo in črno. Slivovko prodaja samo na veliko Tomasović i Visković, Zagreb, Palmotičeva ulica št. 22. Telefon 12—58. Brzjavaj: Tomavis-Zagreb.

Pisarna in trgovina tvrdke

Peter Kozina & Co., Ljubljana sta radi dopusta uslužbenstva do 16. avgusta 1920 zaprta.

GONILNE JERMENE nudi »DRAVA«, lesna trgovska in industrijska deln. družba, Maribor.

Zlatorog milo je najboljše in najcenejše, dobi se povsod. Izdeluje kristalno sodo, sveče in tealetno milo. Prva mariborska tovarna mila v Mariboru.

Blagajničarka se sprejme v kolodvorski restavraciji v Ljubljani.

PRIRODNI malinov sirup z rafinadnim sladkorjem okuhan, se dobi po najnižji dnevni cenil v poljubni množini. Nadalje se dobe tudi ekstrakti za umetne soke itd. Srečko Potnik, Metelkova ulica LJUBLJANA (poprej zaloga Mengiške pive).